

Czwartek, 7 kwietnia 2022 r.

P9_TA(2022)0126

Prawo do naprawy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie prawa do naprawy (2022/2515(RSP))**
(2022/C 434/13)*Parlament Europejski,*

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów ⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie sprzedaży towarów),
  - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych ⁽²⁾ (dyrektywa w sprawie treści cyfrowych),
  - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię ⁽³⁾ (dyrektywa w sprawie ekoprojektu),
  - uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym ⁽⁴⁾ (dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych), w szczególności załącznik I do tej dyrektywy,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie dążenia do bardziej zrównoważonego jednolitego rynku dla przedsiębiorstw i konsumentów ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 10 lutego 2021 r. w sprawie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając pytanie do Komisji w sprawie prawa do naprawy (O-000010/2022 – B9-0010/2022),
  - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
  - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów,
- A. mając na uwadze, że Parlament wielokrotnie ⁽⁸⁾ podkreślał, że konsumenci powinni mieć prawo do naprawy, które jest kluczowym filarem programu na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, ponieważ sprzyjałoby ono wydajniejszemu i bardziej zrównoważonemu wykorzystaniu zasobów, zapobiegało powstawaniu odpadów i ograniczyło ich ilość, zachęcało do szerszego używania i ponownego wykorzystania produktów oraz sprzyjałoby gospodarce dzielenia się, a jednocześnie wzmocniłoby prawa i poprawiło sytuację konsumentów;
- B. mając na uwadze, że w liście intencyjnym ⁽⁹⁾ Komisji o stanie Unii z 2021 r. zapowiedziano wniosek ustawodawczy dotyczący prawa do naprawy jako jedną z kluczowych inicjatyw w 2022 r., a także mając na uwadze, że wniosek ten należy przyjąć w ścisłej koordynacji z powiązаныmi inicjatywami ustawodawczymi, np. inicjatywą dotyczącą zrównoważonych produktów i inicjatywą „Wzmocnienie pozycji konsumentów w procesie zielonej transformacji”; mając na uwadze, że inicjatywom tym przyświeca wspólny cel, jakim są bardziej zrównoważone produkty i wzorce konsumpcji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 22.5.2019, s. 28.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 22.5.2019, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 425 z 20.10.2021, s. 10.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 465 z 17.11.2021, s. 11.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 60.

⁽⁸⁾ Rezolucja z 25 listopada 2020 r. w sprawie dążenia do bardziej zrównoważonego jednolitego rynku dla przedsiębiorstw i konsumentów; rezolucja z 10 lutego 2021 r. w sprawie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym.

⁽⁹⁾ Komisja Europejska, Orędzie o stanie Unii 2021 – list intencyjny, 15 września 2021 r.

Czwartek, 7 kwietnia 2022 r.

- C. mając na uwadze, że do 5 kwietnia 2022 r. trwają konsultacje publiczne Komisji pod hasłem „Zrównoważona konsumpcja towarów – promowanie naprawy i ponownego użycia”; mając na uwadze, że Komisja zamierza przedstawić wniosek dotyczący dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie sprzedaży towarów i rozważy, czy nie zaproponować odrębnego aktu ustawodawczego dotyczącego prawa do naprawy;
- D. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie treści cyfrowych i dyrektywa w sprawie sprzedaży towarów zawierają kompleksowe ramy obejmujące istotne elementy prawa umów konsumenckich, np. wymogi dotyczące zgodności z umową i środki ochrony prawnej przysługujące konsumentom w przypadku braku zgodności z umową, w tym przepisy dotyczące naprawy, wymiany, zapewnienia zgodności treści lub usług cyfrowych z umową, obniżenia ceny i rozwiązania umowy, a także przepisy dotyczące głównych sposobów korzystania z takich środków ochrony prawnej i gwarancji handlowych;
- E. mając na uwadze, że zdaniem 79 % obywateli UE od producentów należy wymagać, by ułatwiali naprawę urządzeń cyfrowych lub wymianę poszczególnych części; mając na uwadze, że 77 % obywateli UE wolałoby naprawiać swoje urządzenia niż je wymieniać; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa z sektora napraw mogą sprzyjać powstawaniu lokalnych miejsc pracy i specjalistycznej wiedzy fachowej w Europie;
- F. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 pokazał, że należy stworzyć nowe i bardziej odporne modele biznesowe oraz wspierać europejskie przedsiębiorstwa, zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), mikroprzedsiębiorstwa i osoby pracujące na własny rachunek;
- G. mając na uwadze, że przyznanie konsumentom prawa do naprawy walnie przyczyniłoby się do szybszej transformacji przemysłowej w Europie oraz wzmocnienia jej odporności i otwartej strategicznej autonomii; mając na uwadze, że wspieranie rynku napraw stwarza możliwości gospodarcze i społeczne w zakresie przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy; mając na uwadze, że zrównoważone produkty przynoszą korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom, zwiększając popyt na zrównoważone towary i ich podaż;
- H. mając na uwadze, że konsumenci nie decydują się na naprawę ze względu na szereg przeszkód, w tym niedostępność informacji i części zamiennych, brak standaryzacji i interoperacyjności lub inne ograniczenia techniczne oraz koszty naprawy;
- I. mając na uwadze, że e-odpady są najszybciej rosnącym strumieniem odpadów na świecie i że w 2019 r. wyrzucono ponad 53 mln ton odpadów elektronicznych;
1. podkreśla, że skuteczne prawo do naprawy powinno obejmować różne aspekty cyklu życia produktu i że należy je uwzględniać w różnych powiązanych ze sobą obszarach polityki, takich jak projektowanie produktów, kluczowe zasady etyczne produkcji, normalizacja, informowanie konsumentów, w tym etykietowanie dotyczące możliwości naprawy, a także – w miarę możliwości i w stosownych przypadkach – okres użytkowania, prawa konsumentów i gwarancje dla nich oraz zamówienia publiczne;
  2. podkreśla, że inicjatywa dotycząca prawa do naprawy musi być proporcjonalna, oparta na dowodach i oszczędna oraz musi zapewnić równowagę między zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony konsumentów i wysoce konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej, aby wszystkie zainteresowane strony mogły skorzystać z możliwości transformacji ekologicznej;
  3. podkreśla, że skuteczne prawo do naprawy powinno zapewnić europejskim przedsiębiorstwom znaczącą przewagę konkurencyjną, a jednocześnie zapobiec nakładaniu na nie jakichkolwiek form nieproporcjonalnego obciążenia finansowego, a ponadto powinno pobudzać innowacje i zachęcać do inwestowania w zrównoważone technologie, a jednocześnie uwzględniać zmiany na rynku i zmieniające się potrzeby konsumentów;

Projektowanie trwalszych produktów, które można naprawić

4. wyraża zadowolenie, że Komisja zamierza przyjąć inicjatywę dotyczącą zrównoważonych produktów, która zmieni dyrektywę w sprawie ekoprojektu i rozszerzy jej zakres stosowania poza produkty związane z energią;
5. przypomina, że wytwarzanie zgodnych z przepisami, zrównoważonych i bezpiecznych produktów jest podstawową siłą jednolitego rynku UE, która jest korzystna zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw; wzywa Komisję, by zobowiązała producentów do projektowania produktów w taki sposób, aby były trwalsze oraz aby można je było bezpiecznie naprawić, a ich części były łatwo dostępne i łatwe do demontażu;
6. podkreśla, że należy zapewnić użytkownikom końcowym i niezależnym podmiotom świadczącym usługi naprawcze lepszy dostęp do części zamiennych i instrukcji obsługi w rozsądnym terminie i po rozsądnych kosztach, przez okres odpowiadający oczekiwanej żywotności produktu;

Czwartek, 7 kwietnia 2022 r.

7. wzywa Komisję, by w przyszłej dyrektywie w sprawie ekoprojektu rozważyła rozszerzenie zakresu wymogów dotyczących trwałości i naprawy; podkreśla, że należy dokładnie przeanalizować wymogi dotyczące poszczególnych produktów, aby upewnić się, że wybrano wymóg najlepiej dostosowany do zakładanego celu; zauważa na przykład, że w przypadku niektórych produktów projektowanie modułowe ułatwi naprawy i wydłuży żywotność produktu, natomiast w przypadku innych takie projektowanie lub obowiązek zapewnienia możliwości naprawy mogą zaszkodzić trwałości;

8. podkreśla, że w 2019 r. na mocy dyrektywy w sprawie ekoprojektu przyjęto szereg przepisów wykonawczych, w których wprowadzono obowiązkowy okres dostarczania części zamiennych i maksymalny czas dostawy, a także wymogi projektowe dotyczące (de)montażu komponentów; wzywa zatem Komisję, by rozszerzyła zakres tych przepisów na inne kategorie produktów, w tym produkty niezwiązane z energią, z uwzględnieniem ich specyfiki;

9. przypomina, że dostęp wszystkich podmiotów z sektora napraw do informacji dotyczących naprawy i konserwacji ma kluczowe znaczenie, by zwiększyć dostęp konsumentów do usług naprawczych; podkreśla w związku z tym, że odpowiednie prawo do naprawy powinno zapewnić podmiotom z branży napraw, w tym niezależnym warsztatom, i konsumentom bezpłatny dostęp do niezbędnych informacji dotyczących naprawy i konserwacji, np. informacji na temat narzędzi diagnostycznych, części zamiennych, oprogramowania i aktualizacji potrzebnych do wykonywania napraw i konserwacji; przypomina o znaczeniu innowacyjnego otoczenia biznesowego i poszanowania tajemnicy przedsiębiorstwa;

10. podkreśla, że towary z elementami cyfrowymi wymagają szczególnej uwagi; podkreśla w szczególności, że aktualizacje oprogramowania muszą być udostępniane przez minimalny okres zgodnie z dyrektywą w sprawie treści cyfrowych; podkreśla, że konsumenci powinni być w pełni informowani o dostępności aktualizacji w momencie zakupu; zaznacza ponadto, że aktualizacje funkcjonalności powinny być odwracalne i nie powinny prowadzić do zmniejszenia wydajności; zauważa, że praktyki, które nadmiernie ograniczają prawo do naprawy lub prowadzą do utraty przydatności, można uznać za nieuczciwe praktyki handlowe i w związku z tym dodać do załącznika I dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych;

Umożliwienie konsumentom wyboru produktów nadających się do naprawy

11. jest zdania, że lepsze informowanie konsumentów o możliwości naprawy produktów ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia ich roli w gospodarce o obiegu zamkniętym; uważa, że lepsze informowanie umożliwiłoby konsumentom podejmowanie bardziej świadomych decyzji o zakupie, co mogłoby ukierunkować rynek w większym stopniu na produkty nadające się do naprawy; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zapowiadaną inicjatywę Komisji dotyczącą wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie zielonej transformacji;

12. podkreśla, że konsumenci powinni otrzymywać w punkcie sprzedaży wiarygodne, jasne i zrozumiałe informacje na temat trwałości i możliwości naprawy produktu, aby pomóc im w porównywaniu i identyfikacji najbardziej zrównoważonych produktów dostępnych na rynku; wzywa Komisję do zaproponowania zharmonizowanych przepisów dotyczących takich informacji dla konsumentów, w tym m.in. wskaźników naprawialności, informacji na temat szacowanej żywotności, części zamiennych, usług naprawczych oraz okresu, w którym aktualizacje oprogramowania byłyby dostępne w przypadku towarów z elementami cyfrowymi, przy jednoczesnym uwzględnieniu wymogów bezpieczeństwa konsumentów; zauważa, że aby informacje te były przydatne, powinny być udostępniane w momencie zakupu;

13. zwraca się ponadto do Komisji o dopilnowanie, by informacje o produkcie opierały się na znormalizowanych pomiarach, na przykład w odniesieniu do trwałości, oraz o zainicjowanie opracowywania norm tam, gdzie one nie istnieją;

14. podkreśla, że oznakowanie ekologiczne UE odgrywa kluczową rolę w zachęcaniu przemysłu do wdrażania strategii politycznych w zakresie etykietowania, które mają na celu przekazywanie konsumentom kluczowych informacji na temat trwałości towarów, przy jednoczesnym zapewnieniu równowagi między obowiązkami przedsiębiorstw a silnymi pozytywnymi zachętami handlowymi do budowania zaufania konsumentów; zauważa jednak, że ten system etykietowania jest dobrowolny;

15. wzywa Komisję, aby rozważyła zaproponowanie wymogów, zgodnie z którymi producenci mieliby wprowadzić inteligentne środki etykietowania, takie jak kody QR i cyfrowe paszporty produktów, we wszystkich nowych przepisach dotyczących produktów oraz w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie ekoprojektu; wzywa do zapewnienia równowagi przy opracowywaniu takich inicjatyw jak europejski cyfrowy paszport produktu dzięki ścisłej współpracy z branżą i odpowiednimi zainteresowanymi stronami, ze szczególnym uwzględnieniem zasady proporcjonalności i potrzeb MŚP;

Czwartek, 7 kwietnia 2022 r.

16. podkreśla, że konsumenci dokonujący zakupów online powinni otrzymywać podobne informacje jak konsumenci dokonujący zakupów offline, a państwa członkowskie powinny monitorować sytuację i dbać o to, by sprzedawcy internetowi zamieszczali niezbędne informacje na swoich stronach internetowych i podczas oferowania swoich produktów na internetowych platformach handlowych;

17. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego, aby zachęcić do korzystania z zielonych zamówień publicznych; uważa, że ponownie używane, naprawiane, przerabiane i odnawiane produkty oraz inne energooszczędne i zasobooszczędne produkty i rozwiązania, które minimalizują wpływ na środowisko w całym cyklu życia, powinny być domyślnie wybierane we wszystkich zamówieniach publicznych zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu, natomiast w przeciwnym wypadku należy stosować podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij”;

18. wzywa Komisję i organy krajowe, by pomagały władzom lokalnym i regionalnym, przedsiębiorstwom i stowarzyszeniom oraz wspierały je finansowo w przeprowadzaniu kampanii podnoszących świadomość konsumentów na temat przedłużania żywotności produktów, w szczególności poprzez zapewnianie wiarygodnych i jasnych informacji, doradztwa i usług konserwacji, naprawy, ponownego wykorzystania itp.;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania zachęt finansowych dla usług naprawczych, aby naprawa była rozwiązaniem wygodnym i atrakcyjnym dla konsumentów;

Wzmocnienie praw i gwarancji konsumenckich z myślą o dłuższym użytkowaniu produktów

20. podkreśla, że europejscy konsumenci mogą domagać się naprawy swoich towarów lub przywrócenia zgodności treści i usług cyfrowych zgodnie z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów i dyrektywą w sprawie treści cyfrowych; podkreśla, że chociaż konsumenci mają prawo wyboru między naprawą a wymianą wadliwych towarów na mocy dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów, naprawa mogłaby w wielu przypadkach być rozwiązaniem bardziej zasobooszczędnym i neutralnym dla klimatu; zauważa, że w praktyce konsumenci zazwyczaj wolą wymianę od naprawy, co może wynikać z wysokich kosztów naprawy; podkreśla, że wymiana produktu powinna pozostać alternatywą, jeżeli konsument i sprzedawca wyrażą na to zgodę, ponieważ naprawa może być zbyt czasochłonna;

21. w związku z tym zwraca się do Komisji, aby w ramach inicjatywy dotyczącej prawa do naprawy zaproponowała szereg środków mających na celu promowanie naprawy towarów i zachęcanie konsumentów, producentów i handlowców do wyboru naprawy zamiast wymiany; podkreśla, że proponując takie środki, Komisja powinna zawsze brać pod uwagę najwyższy możliwy poziom ochrony konsumentów i ich dobrostan;

22. zwraca uwagę, że zbliżający się przegląd dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów mógłby obejmować między innymi środki mające na celu zachęcenie konsumentów do wyboru naprawy zamiast wymiany, takie jak obowiązek zapewnienia produktu zamiennego podczas naprawy niektórych produktów; uważa, że aby zachęcić do naprawy produktów, należy zaoferować pewne zachęty konsumentom, którzy decydują się na naprawę, a nie wymianę; uważa, że taką zachętą może być rozszerzona gwarancja; dodaje, że sprzedawcy powinni zawsze informować konsumentów w jednakowy sposób o wszystkich dostępnych możliwościach, w tym o prawie do naprawy i związanych z nim gwarancjach;

23. wzywa Komisję, by zbadała możliwość wprowadzenia wspólnego mechanizmu odpowiedzialności producenta i sprzedawcy w przypadku niezgodności produktu;

24. zauważa, że obecne ramy prawne określone dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów przewidują minimalny okres odpowiedzialności za towary wadliwe wynoszący jedynie dwa lata, i zachęca państwa członkowskie do jego przedłużenia; podkreśla, że obowiązuje tu zasada minimalnej harmonizacji i że jedynie niewielka liczba państw członkowskich wydłużyła ten okres; uważa w związku z tym, że w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów należy również zaproponować przedłużenie gwarancji prawnej na okres dłuższy niż dwa lata dla niektórych kategorii produktów; podkreśla ponadto znaczenie pełnej harmonizacji okresu gwarancji prawnej;

25. wzywa Komisję do oceny tego, w jakim zakresie można zaproponować prawo do naprawy, tak aby podmioty rynkowe mogły oferować łatwy i przystępny cenowo dostęp do napraw nawet po upływie okresu gwarancji;

Czwartek, 7 kwietnia 2022 r.

26. podkreśla, że każdej propozycji powinna towarzyszyć odpowiednia ocena skutków, obejmująca m.in. odpowiednie analizy kosztów i korzyści zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw, porównanie najlepszych praktyk na szczeblu krajowym i z państwami spoza UE oraz ilościowy wpływ na ogólny dobrobyt konsumentów, środowisko i przedsiębiorstwa, w tym MŚP; zwraca się do Komisji o dostarczenie informacji na temat kosztów napraw ponoszonych przez przedsiębiorstwa z UE na jednolitym rynku; podkreśla, że należy przekazać wszystkie istotne informacje oraz zaproponować wymierne wskaźniki w celu pomiaru skutków wszelkich przyszłych przepisów;

27. przypomina, że obecnie nie istnieją szczegółowe przepisy dotyczące naprawy towarów przerobionych lub odnowionych; wzywa Komisję, by zaproponowała środki nagradzające przedsiębiorców za zapewnienie możliwości naprawy przerobionych lub odnowionych towarów w celu zwiększenia zaufania konsumentów; wzywa Komisję do wzięcia pod uwagę takich urządzeń jak liczniki zużycia oraz do rozważenia możliwości zakazu niszczenia niesprzedanych towarów, aby ułatwić ponowne użycie i naprawę produktów;

o

o o

28. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
